

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń. 11. listopada. Dnia 12. listopada wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany CXLVIII. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa tak w pojedynczym niemieckim, jakoteż we wszystkich *dsiewięciu* podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod Nr. 442. Dekret ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 10. listopada 1850, którym zaprowadzono zmianę przepisu z d. 2. marca 1849 o uwolnieniu strazy finansowej od służby wojskowej.

Sprawy krajowe.

Czerniowce. 10. listopada. (Nadesłane.) Odnosnie do numeru 220 Gazety Lwowskiej z dnia 24. września r. b. odbyło się przypięcie złotego krzyża zasługi W. JMé. panu burmistrzowi w Czerniowcach *Adulbertowi Suchanek* na dniu 1. listopada w następujący sposób: Około dziesiątej godziny zrana powszechnie szanowany i wielbiony tutejszy JW. gubernialny konsyliarz i zastępca Szefa kraju naszego Bukowiny, baron Höninger, z licznym orszakiem urzędników wyższych, udał się do sali ratusznej, gdzie był na wstępie przyjętym przez Wydział miasta tutejszego; a gdy przedstawił w mowie niespracowany sposób działania pana burmistrza Suchanek ku dobru tutejszego miasta w ogólności, a w szczególności poświęcenia się jego podczas przechodu wojsk rosyjskich, i że podobne uczucia w pierśiach każdego ku dobru naszej wspólnej monarchyi austryackiej okazywać się powinny, natenczas trzykrotny Wiwat rozległ się w sali, a w chwili przyjęcia krzyża zaintonowano hymn: „Boże zachowaj naszego Monarchę“ i przy odgłosie muzyki miejskiej zakończono tę wspaniałą uroczystość.

Sądowa organizacya dla kraju koronnego Galicyi i t. d.

(Ciąg dalszy.)

Na miejsca sądowe dla monarchicznych sądów okręgowych naczyniono:

A. W okręgu sądu ziemskiego Lwowskiego.

1) Lwów 1. sekcya, 2) Lwów 2. sekcya, 3) Lwów 3. sekcya, 4) Lwów 4. sekcya dla spraw tabularnych i ksiąg gruntowych, 5) Lwów dla przyległości, 6) Żółkiew, 7) Sokal, 8) Brody, 9) Gródek, 10) Złoczów, 11) Winniki, 12) Kulikow, 13) Szczerzec, 14) Bóbrka, 15) Mikołajów, 16) Chodorów, 17) Kamionka strumiłowa, 18) Mosty wielkie, 19) Rawa, 20) Uhnów, 21) Radziechow, 22) Bełz, 23) Sokółówka, 24) Lesznów, 25) Janów, 26) Komarno, 27) Busk, 28) Gliniany, 29) Przemyślany.

W tym okręgu sądu ziemskiego miałyby wykonywać w sprawach cywilnych i karnych ten zakres działania, jaki osobnem najwyższem postanowieniem przepisany będzie:

I. Ziemski sąd Lwowski dla obwodu okręgowych sądów we Lwowie 1., 2., 3., 4. sekcji Lwowskiej dla przyległości, dla Winnik, Kulikowa, Szczerca, Bóbrki, Mikołajowa i Chodorowa;

II. Sąd okręgowy 1szej klasy w Żółkwi dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Kamionce strumiłowej, Mostach wielkich, Rawie i Uhnowie;

III. Sąd okręgowy 1szej klasy w Sokalu dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Radziechowie i Bełzie;

IV. Sąd okręgowy 1szej klasy w Brodach dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Sokółowce i Lesznowie;

V. Sąd okręgowy 1szej klasy w Gródku dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Janowie i Komarnie;

VI. Sąd okręgowy 1szej klasy w Złoczowie dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Busku, Glinianach i Przemyślanach.

O ile się okaże konieczność, sąd okręgowy 1szej klasy w Brodach z powodu znacznej komunikacyi i handlu tego pogranicznego miasta, postanowić wyjątkowo oraz jako sąd handlowy dla przydzielonego mu okręgu jako okręgowego sądu kolegijskiego, i oznaczyć ściśle zakres jego działania, wyjednam w tej mierze za porozumieniem się z c. k. ministerstwem handlu później najwyższe potwierdzenie.

B. W okręgu sądu ziemskiego Przemyskiego.

1) Przemyśl, 2) Dubiecko, 3) Jarosław, 4) Jaworów, 5) Lubaczów, 6) Mościska, 7) Sądowa wisznia, 8) Nizankowice, 9) Dynów, 10) Bierzcz, 11) Sieniawa, 12) Radymno, 13) Krakowice, 14) Niemirów, 15) Błażów.

W tym okręgu sądu ziemskiego będą zaprowadzone z równym zakresem działania w sprawach cywilnych i karnych:

I. Sąd ziemski Przemyski dla obwodu okręgowych sądów w Przemyślu, Mościskach, Sądowej wiszni i Nizankowicach;

II. Sąd okręgowy 1szej klasy w Dubiecku dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Dynowie i Bierzcz;

III. Sąd okręgowy 1szej klasy w Jarosławiu dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Sieniawie i Radymnie;

IV. Sąd okręgowy 1szej klasy w Jaworowie dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Krakowcu i Niemirowie;

V. Sąd okręgowy 1szej klasy w Lubaczowie dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądu okręgowego w Błażowie.

C. W okręgu sądu ziemskiego Samborskiego.

1) Stryi, 2) Żydaczów, 3) Synowucko wyższe, 4) Skole, 5) Drohobycz 1. sekcya, 6) Drohobycz 2. sekcya, 7) Medenice, 8) Podbusz, 9) Sambor 1. sekcya, 10) Sambor 2. sekcya, 11) Bronica, 12) Stara Sól, 13) Stare miasto, 14) Turka, 15) Borynia, 16) Dobromil, 17) Ustrzyki, 18) Lutowisko, 19) Sanok, 20) Lisko, 21) Baligród, 22) Szczażnawne.

W tym okręgu sądu ziemskiego będą zaprowadzone z równym zakresem działania w sprawach cywilnych i karnych:

I. Sąd ziemski Samborski dla obwodu sądów okręgowych w Samborze 1. sekcji, w Samborze 2. sekcji, w Bronicy i w Starej Soli;

II. Sąd okręgowy 1szej klasy w Stryju dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Żydaczowie, Synowucko wyższem i w Skolem;

III. Sąd okręgowy 1szej klasy w Drohobyczy dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Drohobyczy 2. sekcji, w Medenicach i Podbuszu;

IV. Sąd okręgowy 1szej klasy w Starem mieście dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Turce i Boryni;

V. Sąd okręgowy 1szej klasy w Dobromilu dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Ustrzykach i Lutowisku;

VI. Sąd okręgowy 1szej klasy w Sanoku dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Lisku, Baligrodzie i w Szczażnawnem.

D. W okręgu sądu ziemskiego Krakowskiego.

1) Wadowice, 2) Bochnia, 3) Jordanów, 4) Żywiec, 5) Chrzanów, 6) Trzebinia, 7) Krzeszowice, 8) Kraków 1. sekcya, 9) Kraków 2. sekcya, 10) Kraków 3. sekcya z siedzibą na Podgórzu, 11) Mogiła z siedzibą w Krakowie, 12) Liszki, 13) Wieliczka, 14) Niepołomice, 15) Uście solne, 16) Brzesko, 17) Wiśnicz, 18) Łapanów, 19) Dobczyce, 20) Mszana dolna, 21) Nowy Targ, 22) Czarny Dunajec, 23) Myślenice, 24) Skawina, 25) Maków, 26) Lanckorona, 27) Zator, 28) Oświęcim, 29) Kęty, 30) Biała, 31) Miłowka, 32) Jeleśnia i 33) Andrychów.

W tym okręgu sądu ziemskiego będą zaprowadzone z równym zakresem działania w sprawach cywilnych i karnych:

I. Sąd ziemski Krakowski dla obwodu sądów okręgowych w Krakowie 1., 2. i 3. sekcji, w Mogile, Liszkach, Wieliczce, Niepołomicach i Skawinie;

II. Sąd okręgowy 1szej klasy w Wadowicach dla swego własnego okręgu, następnie dla okręgu sądów okręgowych w Oświęcimie, Zatorze, w Kętach, Biale, Andrychowie, Lanckoronie i Myślenicach;

III. Sąd okręgowy 1szej klasy w Bochni dla swego własnego okręgu, następnie dla okręgu sądów okręgowych w Uściu solnem, Brzesku, Wiśniczu, Łapanowie i Dobczycach;

IV. Sąd okręgowy 1szej klasy w Jordanowie dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Nowym Targu, Czarnym Dunajcu, Mszanie dolnej i Makowie;

V. Sąd okręgowy 1szej klasy w Żywcu dla swego własnego okręgu, następnie dla okręgu sądów okręgowych w Miłowce i Jeleśni, tudzież

VI. Sąd okręgowy 1szej klasy w Chrzanowie dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Trzebini i Krzeszowicach.

E. W okręgu sądu ziemskiego Rzeszowskiego.

1) Tarnów 1. sekcya, 2) Tarnów 2. sekcya, 3) Pilzno, 4) Mielec, 5) Rozwadow, 6) Przeworsk, 7) Sędziszów, 8) Rzeszów, 9) Tyczyn, 10) Głogów, 11) Sokółów, 12) Łańcut, 13) Strzyżów, 14) Żabno, 15) Wojnicz, 16) Zakluczyn, 17) Dombrowa, 18) Radomyśl,

19) Brzostek, 20) Tarnobrzeg, 21) Nisko, 22) Leżajsk, 23) Grodzisko, 24) Próchnik, 25) Ropczyce, 26) Kolbuszow.

W tym okręgu sądu ziemskiego będą zaprowadzone z równym zakresem działania w sprawach cywilnych i karnych:

I. Ziemski sąd w Rzeszowie dla obwodu sądów okręgowych w Rzeszowie, Tyczynie, Głogowie, Sokołowie, Łańcucie i Strzyżowie.

II. Sąd okręgowy Iszej klasy w Tarnowie dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Żabnie, Wojnicz, Zakluczynie i Dąbrowie.

III. Sąd okręgowy Iszej klasy w Pilźnie dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Radomyślu i Brzostku,

IV. Sąd okręgowy Iszej klasy w Mielcu dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądu okręgowego w Tarnobrzegu,

V. Sąd okręgowy Iszej klasy w Rozwadowie dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądu okręgowego w Nisku,

VI. Sąd okręgowy Iszej klasy w Przeworsku dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Leżajsku, Grodzisku i Próchniku, tudzież

VII. Sąd okręgowy Iszej klasy w Sędziszowie dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Ropczycach i Kolbuszowie.

F. W okręgu ziemskiego sądu Jasielskiego.

1) Jasło, 2) Krosno, 3) Gorlice, 4) Nowy Sącz, 5) Stary Sącz, 6) Żmigrod, 7) Krępna, 8) Domaradz, 9) Brzozów, 10) Rymanów, 11) Dukla, 12) Ciężkowice, 13) Grybów, 14) Malastów, 15) Snietnica, 16) Bięcz, 17) Limanow, 18) Zbyszycze, 19) Krynica, 20) Lacko, 21) Krościenko.

W tym okręgu ziemskiego sądu należy zaprowadzić z równym zakresem działania w sprawach cywilnych i karnych:

I. Sąd ziemski Jasielski dla obwodu okręgowych sądów w Jasle, Żmigrodzie i Krępnie,

II. Sąd okręgowy Iszej klasy w Krośnie dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Domaradzu, Brzozowie, Rymanowie i Dukli.

III. Okręgowy sąd Iszej klasy w Gorlicach dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Ciężkowicach, Grybowie, Malastowie, Snietnicy i Bięczu.

IV. Okręgowy sąd Iszej klasy w Nowym Sączu dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Limanowie, Zbyszycach i Krynicy.

V. Okręgowy sąd Iszej klasy w Starym Sączu dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Lacku i Krościenku.

G. W okręgu ziemskiego sądu Stanisławowskiego.

1) Kałusz, 2) Wojniłów, 3) Żurawno, 4) Różniatów, 5) Dolina, 6) Bolechów, 7) Stanisławów, 8) Halicz, 9) Tyśmienica 10) Tłumacz, 11) Bohorodczany, 12) Otynia, 13) Nadwórna, 14) Sołotwina, 15) Delatyn, 16) Horodenka, 17) Obertyn, 18) Gwoździec, 19) Sniatyn, 20) Kołomyja, 21) Peczyniżyn, 22) Zabłotów, 23) Jabłonów, 24) Kosów, 25) Kuty.

W tym okręgu ziemskiego sądu należy zaprowadzić z równym zakresem działania w sprawach cywilnych i karnych:

I. Ziemski sąd w Stanisławowie dla okręgowych sądów w Stanisławowie, Haliczu, Tyśmienicy, Tłumaczu, Bohorodczanach i w Otyni.

II. Okręgowy sąd Iszej w Kałuszu dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Wojniłowie, Żurawnie, Różniatowie, Dolinie i Bolechowie.

III. Okręgowy sąd Iszej klasy w Nadwórnie dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Sołotwinie i Delatynie.

IV. Okręgowy sąd Iszej klasy w Horodence dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Obertynie, Gwoździecu i Sniatynie,

V. Okręgowy sąd Iszej klasy w Kołomyi, dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Peczyniżynie, Zabłotowie, Kosowie i Kutach.

H. W okręgu ziemskiego sądu Tarnopolskiego.

1) Tarnopol 1. sekcya, 2) Tarnopol 2. sekcya 3) Skalat, 4) Grzymałów, 5) Toki, 6) Zbaraż, 7) Zborów, 8) Zażółce, 9) Podkamień, 10) Brzezany, 11) Kozowa, 12) Podhajce, 13) Manasterzyska, 14) Bursztyn, 15) Rohatyn, 16) Maryampol, 17) Trembowla, 18) Mikulińce, 19) Złotniki, 20) Chorostków, 21) Czortków, 22) Husiatyn, 23) Buczacz, 24) Jagielnica, 25) Jazłowiec, 26) Uścieczko, 27) Borszczów, 28) Zaleszczyki, 29) Jezierzany, 30) Mielnica.

W tym okręgu ziemskiego sądu będą mieć równy zakres działania:

I. Ziemski sąd Tarnopolski dla obwodu okręgowych sądów w Tarnopolu 1. sekcji, w Tarnopolu 2. sekcji, w Skalacie, Grzymałowie, Tokach, Zbarażu, Zborowie, Zażółcach i Podkamieniu.

II. Okręgowy sąd Iszej klasy w Brzeżanach dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Kozowie, Podhajcach i Manasterzyskach,

III. Sąd okręgowy Iszej klasy w Bursztynie dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Rohatynie i Maryanpolu.

IV. Okręgowy sąd Iszej klasy w Trembowli dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Mikulińcach, Złotnikach i Chorostkowie,

V. Sąd okręgowy Iszej klasy w Czortkowie dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Husiatynie, Buczaczu, Jagielnicy, Jazłowcu i Uścieczku,

VI. Sąd okręgowy Iszej klasy w Borszczowie dla swego wła-

snego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Zaleszczykach, Jezierzanach i Mielnicy.

I. W okręgu ziemskiego sądu Czerniowieckiego.

1) Czerniowce, 1. sekcya, 2) Czerniowce, 2. sekcya, 3) Zastawna, 4) Kocman, 5) Sadogóra, 6) Stroszyniec, 7) Wisznicz, 8) Waskoutz, 9) Putyla, 10) Radautz, 11) Sereth, 12) Seletyn, 13) Suczawa, 14) Solka, 15) Góra Humora, 16) Mołdawski Kimpolung, 17) Watra Dorna.

W tym okręgu sądu ziemskiego będą zaprowadzone z równym zakresem działania w sprawach cywilnych i karnych:

I. Sąd ziemski Czerniowiecki dla obwodu okręgowych sądów w Czerniowcach 1. sekcji, w Czerniowcach 2. sekcji, w Zastawnie, Kocmanie, Sadogórze i Stroszyńcu,

II. Sąd okręgowy Iszej klasy w Wisznicy dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Waskoutz i Putyli,

III. Sąd okręgowy Iszej klasy w Radautz dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Serecie i Seletynie.

IV. Sąd okręgowy Iszej klasy w Suczawie dla swego własnego okręgu i dla okręgu sądów okręgowych w Solce, Góra Humora, Mołdawskim Kimpolungu i w Watra Dorna.

(Dokończenie nastąpi.)

(Przygotowanie do rekrutacji.)

Wiedeń, 10. listopada. Jak wiadomo, miały być poczynione potrzebne przygotowania do poboru 76,000 rekrutów. Jak dalece wśród obecnych okoliczności przyznane będzie uwolnienie od wojska za złożeniem taksy, rozstrzygnie o tem późniejsze ogłoszenie. Z powodu tej rekrutacji będą potrzebne przygotowania niezwłocznie poczynione, zwłaszcza, iż pan minister spraw wewnętrznych nakazał wszelki w tej sprawie możliwy pospiech. Najwyższy patent z dnia 5. grudnia 1848 ma wprowadzić rekrutacji tej służyć za podstawę, wszelakoż ze względu nagłości sprawy, nastąpić mają w moc najw. potwierdzenia następujące skrócenia trybu: Panowie kapitanowie okręgowi ułożą przez swoich urzędników w gminach z przyzwaniem duchownych miejscowych listy obowiązanych do służby wojskowej, z pierwszych czterech klas wieku, a to według arkuszy konskrypcyjnych i metryk, jako niemniej i według podań przełożonych gmin. Do prac pisarskich tego rodzaju przyczynić się mają także zastępstwa gmin. Zaraz po spisaniu podobnej listy w którejkolwiek bądź gminie, wystawiona ma być ta lista przez trzy dni na widok publiczny, a podobna czynność w innej znów przedsiębrana gminie; 4go zaś dnia powinna zapasć już decyzya w głównem miejscu okręgu co do przedłożonych reklamacyi, i w dniach najbliższych naprzód obwieszonych odbyć się tamże losowanie, poczem bezpośrednio następuje w miejscach wylosowanych odstawienie kontyngensu stosownie do liczby mieszkańców i liczby porządkowej kart losowych. Starć się przedewszystkiem wypada o odstawienie całkowitego kontyngensu, a jeźliby liczba jego nie mogła być wypełniona z pierwszych czterech klas wieku, tedy należy ją uzupełnić z klas następujących. Na mocy najwyższego postanowienia JM. Cesarza asentrowana ma być najprzód młodzież męzka do pierwszej klasy należąca, to jest młodzież kończąca z ostatnim grudnia 1850 rok 20sty życia. A że wybór mężów zaufania mających w tej sprawie współdziałać, przedsięwzięty jeszcze być nie może, lecz gdy obecni przełożeni gmin wyszli z wolnych wyborów w gminie, gdy zresztą kapitaństwa okręgowe zajęły teraz zarazem stanowisko dawniejszych urzędów cyrkularnych, — przeto dla powzięcia niektórych objaśnień powołani być mają bez wyjątku za świadków (wszakże bez decydującego głosu) tyczący się przełożeni gmin, a to w miejsce oznaczonych w patencie rekrutacyjnym mężów zaufania, i z uwzględnieniem zawartych w tej mierze w §. 27 przepisów. (O. Corp.)

(Pardon jeneralny dla zaciągniętych do c. k. armii, a później zbiegłych insurgenów węgierskich.)

Wiedeń, 9. listopada. Jego c. k. Mość raczył na propozycję rady ministrów najw. postanowieniem z d. 2. b. m. zaciągniętym po ukończeniu rewolucyi węgierskiej do c. k. armii a później zbiegłym insurgencom przyzwolić pardon jeneralny pod następującymi warunkami:

1) Wszystkim byłym insurgencom węgierskim, którzy po ukończeniu rewolucyi zostali zaciągnięci do c. k. armii, a później t. j. aż do dnia ogłoszenia niniejszego pardonu jeneralnego zbiegli, którzy jednak aż do końca marca 1851 roku stawia się dobrowolnie do której z austr. władz wojskowych lub cywilnych, a nie dopuścili się żadnej innej zbrodni, zapewnia się zupełne opuszczenie kary.

2) Do tego dobrodziejstwa mają także prawo wszystkie wyżej wspomniane indywidua, które przed ogłoszeniem tego pardonu jeneralnego albo dobrowolnie albo przez przymus powróciły lub które znajdują się już w śledztwie sądowem dla popełnionej dezercyi, a nie popełniły innego przestępstwa.

3) Jeźeli który z tych ludzi otrzymał już wyrok sądu za dezercyę, tedy ten pardon jeneralny uwalnia go od zapadłego przedłużenia kapitulacyi i od całej kary.

4) Równie jak z jednej strony rząd spodziewa się, że wszyscy zbiegli w uznaniu tego nowego aktu najwyższej łaski powrócą niebawem do swego obowiązku, tak z drugiej strony po upływie oznaczonego w pierwszym punkcie terminu, każdy dezertter, chociażby się nawet dobrowolnie stawił, będzie według istniejących ustaw surowo karany, z wyjątkiem tych, którzy się dokładnie wykażą, iż nie podobna im było pierwiej powrócić.

5) Wszystkim władzom miejscowym nakazuje się niniejszem surowo, ażeby każdego dobrowolnie stawiającego się dezerttera odsęłały natychmiast do najbliższej władzy wojskowej.

6) Nakoniec dodaje się ta uwaga, że ktokolwiek zaniedba donieść o przelicywaniu dezertera lub przeszkodzi mu powrócić do obowiązku, będzie według istniejących ustaw jak najsurowiej karany.

— Ministerjum wojny postanowiło, że listy zastawne galicyjskiego instytutu kredytowego mogą służyć do zabezpieczenia wojskowych kaucyi małżeńskich. (Rehsztg.)

(„Austriacka koresp.“ zawiera następujące depesze telegraficzne.)

Berlin, 9. listopada. Giełda dość ożywiona, większa część papierów i akcyj spadła znacznie w wartości, a niektóre bardzo nawet znacznie. Wiedeńskich nie było. Obligacye skarbowe 75. Stan rzeczy we względzie politycznym bez odmiany. Hrabia Bernstorff przysłał nową depeszę z Wiednia. Rady ministeryalne odbywają się pod prezydencją króla. Gazeta z Erfurt donosi o przybyciu tamże p. Radowitza dnia 6go.

Paryż, 8. listopada. 5⁰/₀—92 fr. 75. cent. 3⁰/₀—57 fr. 75 cent. Większa część reprezentantów już przybyła. Komisya nieustająca odbyła posiedzenie; w radzie państwa dyskutowano nad wnioskiem względem rozwiązania stowarzyszenia „*Dir decembre*.“ Ministerjum wyznaczyło generałowi Neumayer ostateczny już termin do przyjęcia powierzonej mu komendy. Tymczasowym jego zastępcą mianowano generała Reyny.

Kassel, 8. listopada popołud. 3 godz. Translokowano sześciu heskich oficerów, a to z rzędu tych, którzy nie podawali się do dymisji. Pomiedzy Prusakami panuje zapal wojenny.

Frankfurt, 8. listopada. Met. 59.68. Wiedeń. 96. 1. (Oest. Cor.)

Ameryka.

(Wiadomości z Brezylji.)

Statkiem pocztowym *Penguin* nadeszły do Anglii ważne wiadomości z Brezylji. Donoszą, że izba prawodawcza w Rio-Janeiro przyjęła ustawę, mocą której zniesiony jest pod karą wymierzoną przeciw korsarstwu handel niewolnikami i przywóz murzynów, ta sama ustawa przyrzeka właścicielom wynagrodzenie 10 dolarów za uwolnienie każdego niewolnika. Niewolnicy wywiezieni będą do swego rodzinnego kraju, gdzie im się poda sposób do wyżywienia się wolną pracą. Określa handlujące z wybrzeżami afrykańskimi mają na przyszłość składać kaucyę wyrównyującą wartości okrętu i zobowiązać się do zaniechania handlu niewolnikami. (Ind.)

Hyszpania.

(Posiedzenie izby deputowanych. — Wiadomości potoczne.)

Madryt, 1. listopada. Izba deputowanych miała dziś posiedzenie. Po odczytaniu protokołu przedłożono jej ze strony rządu kilka projektów do ustaw dotyczących się spraw miejscowych. Potem przystąpiła do ukonstituowania biur. Przy pierwszym głosowaniu miało udział 153 deputowanych. Pan Luis Mayans otrzymał 148 głosów; przy drugim głosowaniu obrano wice-prezydentami panów Gonsales Romero, hrabię Vista-Hermosa, F. Vahey i Zaragosa.

Panowie Ayerbe, Belda, Alfaro i Bouigny mianowani są sekretarzami. — Potem nastąpił wybór komisji. — Wszystkie wybory wypadły na stronę ministerstwa. — Sądzą, że izba ukonstituowana będzie zupełnie przed dwoma tygodniami.

Dziennik *Epoca* robi uwagę, że w mowie od tronu niema wzmianki o taryfach, i wnosi zdąd, że ministerjum nie poda w tym względzie żadnego ważnego projektu w ciągu teraźniejszej sesji.

Z Sewilli donoszą, że księżniczka Klementyna Orleańska spodziewana tam jest w pierwszych dniach t. m., przyjedzie ona w odwiedziny do księcia i księżny Montpensier.

Rozchodzi się pogłoska, że rząd portugalski w swoich niesnaskach z Anglią zawezwał przyjaźnych usług Hyszpanii; słyhać że się w Madrycie odbyło z tego powodu kilka konferencji z ambasadorem angielskim. (Ind.)

Francya.

Paryż, 7. listopada. Dwa fakta zasłże na dniu dzisiejszym podają poniekąd rękojmię pokoju między stronniectwem elizejskim a parlamentarnem. Z jednej strony stanowczem jest rozwiązanie stowarzyszenia *Dir Decembre*, gdyż rada Stanu zajmująca się tą sprawą wyrzekła dziś to rozwiązanie; z drugiej strony uchwaliła komisya nieustająca, również na dzisiejszem posiedzeniu, że protokoły jej posiedzeń nie będą złożone na stole zgromadzenia narodowego, lecz w archiwach prezydentury, gdzie reprezentanci niebędą mogli w nie wglądać, nie będzie bowiem można wydobyć je ztamtąd bez poprzedniej uchwały całego zgromadzenia.

Ludzie umiarkowani zaczynają pojmować jednogłośnie, że wszelka dyskusya nad przedłużeniem władzy prezydenta, byłaby mianowicie w tym roku przedwczesną i że nienależy poruszać tej kwestyi przed majem r. 1851. Jakoż zdaje się, że tego zdania będzie większość izby prawodawczej.

Lecz inna jeszcze jest kwestya, które nie łatwo da się odroczyć aż do przyszłego maja, a równie łatwo wzniecić może burzę, jestto kwestya dotacyi dwóch milionów 400 tysięcy franków na pokrycie nadzwyczajnych wydatków prezydentury, którąto sumę zgromadzenie narodowe jak wiadomo wotowało tylko na rok jeden, na przyszły rok zaś trzeba będzie zadać odnowienia. Jestto jeden z czarnych punktów, najwięcej zbliżonych na horyzoncie politycznym, przypuszczając, co jest prawdopodobnem, że kwestya przedłużenia władzy prezydenta odroczoneą będzie do miesiąca maja.

W ogóle zmniejszyły się bardzo znacznie obawy, jakie jeszcze przed kilkoma dniami wzniecało zbliżenie się sesji zgromadzenia narodowego. Dziś oczekuje każdy z większą spokojnością przyszłych zdarzeń. (Ind.)

(Drugi rozkaz dzienny jenerała Changarnier do armii.)

Paryż, 5. listopada. Oprócz rozkazu dziennego, w którym jenerał Changarnier przypomina wojskom zakaz tyczący się okrzyków, wydał on jeszcze na drugi dzień rozkaz dzienny do armii, w którym uwiadamia ją o zastąpieniu jenerała Neumayer panem Carrelet: Dekretem prezydenta republiki z 29. października powołany został p. jenerał Carrelet, komendant 7mej dywizji wojskowej, w miejsce mianowanego naczelnym komendantem 14 i 15tej dywizji jenerała Neumayer, na komendanta dywizji 1szej. Zawiadamiając wojsko o rozporządzeniu tem, niewątpi jenerał en chef, że jenerał Carrelet potrafi utrzymać w szeregach dywizji swojej tego ducha porządku i karności, który stanowi siłę armii paryskiej, i że za przykładem poprzednika swego przestrzegać będzie dokładne wykonywanie wszelkich przepisów wojskowych. Jenerał en chef, Changarnier. W Paryżu odbywają się ciągle aresztacye mające styczność z kompletem w Lugdunie. (Ind.)

(Konwencya tycząca się miejsc świętych w Palestynie.)

Paryż, 6. listopada. Jedna z tutejszych jeneralnych korespondencyi podaje następującą wiadomość:

Donoszą, że jenerał Aupick zawarł nareście w Konstantynopolu konwencyę tyczącą się miejsc świętych w Palestynie. Grób święty zostawać ma pod protekcją Francji, a czuwać nad nim będzie ks. Palergo, patriarcha jerozolimski. To święte miejsce ma być zre-staurowane i przywrócone do stanu, w jakim się znajdowało za panowania chrześcijańskich królów jerozolimskich przed rokiem 1239. — Oprócz tego mają być uroczyste przywrócone do dawnego stanu, groby Godfryda de Bouillon i brata jego Balduina zniszczone przez mnichów greckich. Pan Botta, któremu świat zawdzięcza odkrycie gruzów Niniwy, a który obecnie jest konsulem w Jerozolimie, odszukał w skutek wielce ciekawych poszukiwań archeologicznych grzyzy tych kosztownych grobów. Grzyzy te służyć będą za podstawę do przedsięwzięć się mających robót odbudowania. (Ind.)

Szwajcaryja.

(Obawy. — Agitacye wyborowe. — Usunięcie księży katolickich.)

Berna, 3. listopada. Niebezpieczne położenie Niemiec wzbudza również i w Szwajcaryi obawy, a niektóre dzienniki odzywały się już do rady związkowej, izby w obec uzbrojeń wojennych w krajach sąsiednich nie oddawano się tak opieszalej spokojności. — Również i komisya rady stanów, która przy sprawdzeniu federacyjnych rachunków państwa za rok 1849 wejrzała w stan kasy, i zamiast żądanej ustawą związkową sumy 1.415.480 szwajcarskich franków znalazła tylko 130.263 szw. fr., proponuje również w swej relacji, izby polecono radzie związkowej przedsięwziąć tyczące się uzupełnienia. Wniosek ten usprawiedliwia jeszcze i tą uwagą, iż powszechny stan Europy nie daje żadnej rękojmi stałego pokoju, zaczem sama już roztropność każe nieć się na pogotowiu. — Zdaje się, iż średnia partya w bernauńskiej wielkiej radzie — czyli tak zwana biała demokracya, postanowiła przy wyborach okręgowych respektować wybory ludu z wyjątkiem niewielu tylko kandydatów, i nie oświadczać się za systemem jakiegokolwiek-bądź przyłączenia się. Rada państwa w Waadt złożyła z urzędu wszystkich katolickich księży, bowiem wzbraniłi się odczytać publicznie mandat tyczący się wyznaczonego dnia do nabożeństwa, — a to równie plebanów cierpiących tylko, jako też i uznanych nawet w ustawie konstytucyjnej kościołów i kaplic. (O. P. A. Z.)

Włochy.

(Ostatnia poczta z Włoch.)

Turyń, 5. listopada. Wczoraj zebrało się kolegium wyborcze w Turynie dla wyboru jednego nowego deputowanego. Minister hr. Cavour przedstawiony w tej mierze od komitetu na kandydata otrzymał znaczną liczbę głosów, wszelakoż nieosiągnął koniecznej większości, zaczem odbyć się ma dzisiaj wybór konkludujący. *Risorgimento* oświadcza, iż wybór pana Pinelli na prezydenta w izbie deputowanych niepodlega żadnej wątpliwości. Opozycya nie będzie się temu zapewne przeciwic, zwłaszcza nie mając żadnego widoku do utrzymania się z którymkolwiek swym kandydatem w obec ulubionego powszechnie p. Pinelli. — W dniach najbliższych mają być powołani do szeregów wszyscy na urlopie zastający żołnierze, urodzeni w roku 1828, a przynajmniej mają podać przyczyny dla których zyczą sobie przedłużenia urlopu.

Rzym, 4. listopada. Znana allokucya papieża dotknęła ustawę ministra Siccardi na nowo ostrą naganą; ojciec św. wspomina w niej, iż wspomniona ustawa nadwierała w części umowę z kuryą rzymską dawniej zawartą. Mówiąc o zajściu przy śmierci p. Santa Rosa oświadcza, iż słudzy kościoła mieli zupełną za sobą słusność, czyniąc udzielanie św. sakramentów rzeczą od własnego swego uzuania zawisłą. Do funkcji kościelnych i sług jego nie powinna się władza świecka mieszać pod żadnym warunkiem lub pozorem. Jakoż i dalsze zdąd wynikłe następności, jako to aresztowanie i wydalenie obu arcybiskupów sardyńskich nastąpiło niemniej wbrew wszelkiemu prawu. Wkońcu upominał papież i przestrzegał Sardiniją, izby odstąpiła od tyczącego się trybu, i zareczal, iż kościół z swej strony niedozwoli żadnego nadwężenia praw jego opiece oddanych.

Lecco, 5. lutego. Z Splingen przybywają tu codziennie oddziały zwerbowanych dla Neapolu Szwajcarów. Dalszym ich transportem zajmuje się osobno ku temu wyznaczony inspektor (który tu zjechał z żoną i z dziećmi swemi), pamięta o ich utrzymaniu, odstawia przybywających najetami podwodami do Monza, a ztamtąd z wyminięciem Medyolanu, do Lodi. Z Lodi idą do Ca-rossa, tuż pod Piacenzą. Potąd przejeżdżało tedy w podobny sposób 2000 ludzi, i spodziewają się jeszcze dalszych 3000. (Oest. Cor.)

(Wojsko francuskie opuszcza Rzym.)

Rzym, 3. listopada. Przed kilkoma dniami odszedł zład 22gi francuski pułk pieszy; pułkownik przedstawił J. S. papieżowi oficerów, który ich przyjął jak najuprzejmiej i udzielił im apostolskie błogosławieństwo. Ubolewają tu mocno nad oddaleniem się generała Rousseau, kierującego potąd sprawami policyjnej prefektury. Oddają mu słuszną jako oględnemu i światłemu mężowi. — *Osservatore romano* przyznaje następcy jego Maugin te same zalety. — Francuski ex-minister p. Falloux przebywa tu od kilku już dni.

Niemce.

(Okólnik ministerstwa wojny.)

Drezdno, 8. listopada. Dodatek do dzisiejszego numeru gazety drezdeńskiej zawiera następujący okólnik ministerstwa wojny do urlopników armii:

„Zmienione stosunki polityczne wymagają znowu zupełnego powołania urlopników armii. Żołnierze więc, którzy już powrócili byli do pułków swoich, lecz znowu z urlopem odeszli, mają niezwłocznie wrócić na swoje stanowiska. Koleje żelazne dostawia ich kosztem państwa.

Drezdno, 7. listopada 1850.

(D. R.)

(Koniec rozporządzenia zakazującego składki dla Szlezwig-Holsztynu.)

Hanower, 5. listopada. Ministerjum zakazało składki dla Szlezwig-Holsztynu. Odnoszące się do tego rozporządzenie zakończone jest temi słowy: „Spodziewamy się po udowodnionem uczuciu prawności mieszkańców tutejszych, że będą szczerze unikać wszelkich kroków podobnych, któreby przez niedopełnianie ustaw istniejących, wspólne z rządami sprzymierzonymi usiłowanie nasze ku przerwaniu tej wojny w interesie wspólnej ojczyzny naszej, tylko bardziej jeszcze utrudnić mogły.“

(L.)

(Wyjątek z protokołu 11. posiedzenia zgromadzenia związkowego.)

Hamburg, 7. listopada. Dziennik *Hamburger Nachrichten* podaje następujący wyjątek z protokołu 11go posiedzenia zgromadzenia związkowego na dniu 25. października §. 33. Holsztyn:

Zgromadzenie związkowe uchwaliło większością głosów:

1) Zaraz po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych pokoju z 2. lipca objawić namiestnictwu w Kiel, jako faktycznie istniejącej najwyższej władzy krajowej Holsztynu, nieodmienną swą wolę, iż niecierpi dalszych kroków nieprzyjacielskich i poleca przeto stanowczo namiestnictwu czuwać nad tem, aby żaden atak już nie nastąpił, aby wojska holsztyńskie raczej na południe od rzeki Eider się cofnęły i najmniej trzy części ich rozpuszczono na urlop, a zaś prezydenta ambasadę związkową prosić o zawiadomienie namiestnictwa w stosownej drodze o intymacyi niniejszej;

2) w obec królewsko-duńskiego wysokiego rządu wyrazić tę nieomylną nadzieję, że stosownie do postanowienia zawartego z dniem 2. lipca traktatu pokoju, to jest w miarę tego, jak pismo pełnomocnika angielskiego z 4. lipca je wyklada, także i z król. duńskiej strony żadne dalsze kroki wojskowe przeciw Holsztynowi przedsiębrane niebędą, lecz że raczej z powodu rozpuszczenia na urlop wojsk holsztyńskich także stosowne zmniejszenie armii duńskiej w południowym Szlezwigu nastąpi;

3) mianować komisarza związkowego, lecz w tym względzie prosić pierw w drodze pośrednictwa król. rząd hanowerski, aby wymienił jednego z wyższych urzędników swoich, któryby był zdolny do objęcia tej funkcji, i zaraz po przybyciu jego doręczyć mu należyte pełnomocnictwo i instrukcję w tej mierze;

4) polecić wydziałowi niezwłoczne wypracowanie i przedłożenie rzeczonoego pełnomocnictwa i instrukcji;

5) polecić wydziałowi egzekucyjnemu, aby po spiesznem przedłożeniu swego zdania w tej mierze obmyślił na przypadek konieczności ewentualne środki egzekucyjne, a nakoniec

6) zawiadomić królewsko-duński i książęco-lauenburgski rząd wysoki o uchwale niniejszej, a mianowicie o zrobionem pod liczbą 2 przypuszczeniu z jego strony.

(D. R.)

(Sprawy Szlezwig-Holsztynu.)

Altona, 6. listopada. Losy Szlezwig-Holsztynu wkrótce się już rozstrzygną. Namiestnictwo oświadczyło pełnomocnikowi sejmowi związkowego w liście do hrabiego Thun, że nieuznaje inhibitoryum jego, a z drugiej strony znowu uwiadomił pruski rząd pismem swym namiestnictwo, że niebędzie troszczyć się więcej o przyszłość Szlezwig-Holsztynu, kiedy namiestnictwo nieprzyjęło propozycyi jego i generała Hahn odprawiło z nim.

(T. N.)

Prusy.

(Wiadomości bieżące.)

Berlin, 9. listopada. Dziś o godz. 1 odbędzie się rada ministeryalna w przytomności króla.

Pruski ambasador w Wiedniu, hr. Bernstorff, nadesłał tu dzisiaj rano przez jednego z członków ambasady nowe depesze.

Krają tu od dnia wczorajszego rozmaite polityczne pogłoski, z których jednak żadna się niesprawdziła.

(D. R.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Sandeckim.)

Sacz, 6. listopada. Od 16. do ostatniego października sprzedawano na targach w Starym Saczu, Nowym Saczu i Nowym Targu w przecięciu korzec pszenicy po 17r.15k., żyta 14r.17k., jęczmienia 9r.56k., owsa 5r.37k., hreczki 7r., kukurudzy 13r.45k., ziemniaków 4r.30k. Cetnar siana kosztował 2r.30k., nasienia konieca 76r.15k., wełny 87r.5k. Sąg drzewa twardego 12r.50k., miękkiego 7r.40k. Za funt mięsa wołowego płacono 11k. i za garniec okowity 4r.23k.w.w.

(Ceny targowe w Tarnowie.)

Tarnów, 7. listopada. Z doniesień handlowych z Tarnowa podajemy następujące ceny przeciętne zboża i innych foraliów, jakie były tamże na targach z dnia 18., 22., 25. i 29. zeszłego miesiąca: korzec pszenicy 15r.45k., żyta 10r.45k., jęczmienia 10r.12k., owsa 5r.30k., grochu 12r.45k., prosa 8r., tatarski 5r.50k., ziemniaków 4r.3k. Cetnar siana 4r., okłotów 2r.17k. Funt wołowiny 15k. Sąg drzewa twardego 22r.30k., miękkiego 15r. w. w.

(Ceny targowe w obwodzie Sanockim.)

Sanok, 9. listopada. Według doniesień handlowych z Sanoka, Dobromila, Liska, Rymanowa i Dynowa, podajemy następujące ceny przeciętne cerealiów i innych artykułów, jakie istniały tamże na targach od 16. do 31. października: korzec pszenicy 18r.20k., żyta 14r., jęczmienia 9r.35k., owsa 6r., hreczki 11r., ziemniaków 5r. Cetnar siana 2r.35k. Sąg drzewa twardego 12r.44k., miękkiego 9r.37k. Funt mięsa wołowego 8 $\frac{1}{2}$ k. i garniec okowity 4r.31k. w. w.

(Ceny targowe w obwodzie Samborskim.)

Sambor, 6. listopada. Na targach w Samborze, Drohobyczu i Komarnie sprzedawano w drugiej połowie zeszłego miesiąca w przecięciu korzec pszenicy po 18r.8k., żyta 14r., jęczmienia 9r.42k., owsa 5r.12k., hreczki 10r.15k., kartofli 4r.6k. Cetnar siana 2r.11k. Sąg drzewa twardego kosztował 11r.26k., miękkiego 10r.16k. Za funt mięsa wołowego płacono 8k. i za garniec okowity 3r.32k. w. w.

(Targ na wełnę w Wrocławiu.)

Wrocław, 6. listopada. W tym tygodniu był targ nasz daleko mniej ożywiony, niż weszłym, a wyjąwszy jedną znaczną partycę, sprzedano tylko kilka małych. Za bardzo cienką wełnę jagnięcą płacono 90 tal. r., za taką samą średnią, krótką, 70 tal. r., za polską wełnę jednej strzyży 60 tal. r., a za wełnę z owiec odeszłych według gatunku 60—74 tal. reń. Przywóz trwa ciągle. (P. H. Z.)

Kurs lwowski.

Dnia 15. listopada.

W monecie konwencyjnój.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	48	5	54
Dukat cesarski	5	53	5	59
Półimperyal zł. rosyjski	10	8	10	12
Rubel śr. rosyjski	1	57	1	59
Talar pruski	1	45	1	46
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	27	1	29
Galicyskie listy zastawne za 100 złr.	90	20	91	—

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. listopada. Książę Sapięha Adam, z Krasiczyna. — PP. Rozwadowski Erazm, z Hładek. — Ujejski Edward, z Melny. — Głowacki Ludwik, z Prus. — Hausner Otto, z Rajtarowic.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. listopada. PP. Branowski Jędrzej, do Koziny. — Brzeżany Maurycy, do Stanisławowa. — Malinowski Lubin, do Ostrowczyka. — Batowski Antoni, do Kulikowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. listopada:

Pora	Barometr wmiarzewied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan tem- peratury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god.zr.	27 6 3	0,6°	+1°	zachodni	pochm. śnieg
2 god.zr.	27 7 10	+1°	-1,5°	"	"
10 g. w.	27 8 7	-1,5°	"	"	"

TEATR.

Dziś: kom. polska: „Staroświeccyzna i postęp ezasu.“
Jutro: opera niem.: „Die Stimme von Portici.“